

MOKSLO IR ENCIKLOPEDIJŲ LEIDYBOS CENTRAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS PRIE 2018 M.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ

BENDROJI DALIS

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitas banke ir spaudą su valstybės herbu ir savo pavadinimu.

Centro adresas: L. Asanavičiūtės 23, LT-04315, Vilnius, Lietuvos Respublika. Įstaigos kodas 111959576, PVM kodas LT 119595716.

Įregistravimo data - 1997 m. kovo 21 d.

Teisinė norma - Valstybės biudžetinė įstaiga.

Steigėjas - LR švietimo ir mokslo ministerija.

Veiklos pobūdis - Mokslo, enciklopedijų ir kultūros fundamentalių leidinių rengimas bei išleidimas, mokslinės informacijos sisteminimas, valstybinių leidybos programų vykdymas.

Darbuotojų skaičius - 50

Metinių ataskaitų rinkinys sudarytas buhalteriniu įrašu pagrindu vadovaujantis pateisinamaisiais dokumentais. Piniginių lėšų likučiai apskaitoje buvo suderinti su banko išrašu.

Finansinėse ataskaitose pateikiami duomenys išreikšti pinigiais vienetais – eurai ir euro centais.

Centre 2017 metais patvirtinta 11.2 Švietimo ir mokslo administravimo programa. Ši programa finansuojama iš dviejų finansavimo šaltinių: 1.1.1.1.1. - valstybės biudžeto lėšos, 1.4.1.1.1. - Centro pajamų įmokų. Centras kitas pajamas gauna - už turto nuomą.

Kontroliuojamų ir asocijuotų subjektų centras neturi.

Centro restruktūrizavimas, veiklos nutraukimas nenumatomas.

Sprendimų dėl teisinių ginčų nėra. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžto turto nėra.

Apskaitiniai įverčiai keičiami nebuvo.

Svarbių sąlygų, kurios gali paveikti tolesnę centro veiklą, centro darbuotojai neįžvelgė.

Centro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis su kalendoriniu ketvirčiu.

Apskaitai tvarkyti naudojama buhalterinės apskaitos programa „LABBIS“, kuri pritaikyta apskaitai tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus.

PO1. APSKAITOS POLITIKOS NUOSTATOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Apskaitos vadovo tikslas – reglamentuoti Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro (toliau – Centro) finansinės apskaitos ir susijusių ataskaitų sudarymo tvarką, siekiant užtikrinti, kad Centro ūkinės operacijos ir įvykiai būtų tiksliai ir teisingai parodyti finansinėje apskaitoje ir ataskaitose, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

2. Apskaitos ir apskaitos tvarkų aprašuose pateikti, Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (toliau – VSAFAS) nuostatų praktinio taikymo Centre nurodymai ir rekomendacijos kaip tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal kaupimo principą ir kaip parengti finansinių ataskaitų rinkinį. Apskaitos vadovą sudaro:

2.1. Centro apskaitos politika, taikytina pagal VSAFAS;

2.2. Centro sąskaitų planas (Apskaitos vadovo priedas);

2.3. Buhalterinės apskaitos registrų sudarymo ir buhalterinės apskaitos organizavimo nurodymai;

2.4. Finansinių ataskaitų rinkinys ir ataskaitų sudarymo reikalavimai;

2.5. Centro tvarkų aprašai, kuriuose pateikti galimų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo buhalterinėje apskaitoje detalūs nurodymai, Centro direktoriaus įsakymais.

3. Centras vykdo ekonominę veiklą ir yra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, šiai veiklai vykdyti įsigytas atsargas bei paslaugas, kurios tiesiogiai susijusios su vykdoma ekonomine veikla, registruojama be pridėtinės vertės mokesčio. Pirkimo pridėtinės vertės mokestis į ataskaitą įtraukiamas Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (2002-03-05 Nr. IX-751 ir naujas redakcijas) nustatyta tvarka.

4. Apskaita tvarkoma taip, kad apskaitos informacija būtų:

4.1. tinkama, objektyvi ir palyginama;

4.2. pateikiama laiku;

4.3. išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams.

5. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami Lietuvos piniginių vienetais.

6. Į apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su turto, piniginių lėšų, įsipareigojimų dydžio ar struktūros pasikeitimu.

7. Centro apskaita tvarkoma dvejybinio įrašu .

8. Apskaitos dokumentai surašomi ir apskaitos registrai sudaromi lietuvių kalba, o prireikus – ir lietuvių, ir užsienio kalba. Gauti dokumentai, kurie surašyti užsienio kalba, prireikus išverčiami į lietuvių kalbą.

9. Metams pasibaigus, sąskaitose esančios biudžeto lėšos grąžinamos į Valstybės išdo sąskaitą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos.

10. Asignavimus, numatytus paprastosioms išlaidoms, pakeitus pagal ekonominę klasifikaciją, arba sutaupytas paprastasias išlaidas panaudojus nepaprastosioms išlaidoms finansuoti, atitinkamai tikslinamos sąmatos.

II. SĄSKAITŲ PLANAS

11. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami Centro sąskaitų plano sąskaitose, taikant Centro apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

12. Sąskaitų planas apima Privalomojo bendrojo sąskaitų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1K-455 (Žin., 2008, Nr. 148-5952), sąskaitas ir privalomus detalizuojančius požymius, taip pat registravimo sąskaitas ir kitus detalizuojančius požymius.

13. Apskaitos duomenys detalizuojami pagal šiuos požymius:

13.1. valstybės funkciją;

13.2. programą, priemonę, projektą;

13.3. lėšų finansavimo šaltinį;

13.4. valstybės biudžeto išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsnį;

13.5. kitus požymius.

14. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai yra registruojami didžiojoje knygoje, kurios duomenys skirti sudaryti finansinėms ataskaitoms, o apskaitos duomenys apie ūkines operacijas reikalingi biudžeto vykdymo ataskaitoms sudaryti, pagal detalizuojančius požymius automatiškai registruojami į atskirą centro apskaitos didžiąją knygą.

15. Toliau pateikiama Centro taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas, ūkinius įvykius ir jų apskaitos procedūras.

III. APSKAITOS POLITIKA

1. BENDRIEJI APSKAITOS PRINCIPAI

16. Centre finansiniai metai yra biudžetiniai metai, kurie prasideda kalendorinių metų sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

17. Centras tvarkydamas apskaitą ir sudarydamas finansines ataskaitas vadovaujasi VSAFAS.

18. Centro apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:

- 18.1. kaupimo
- 18.2. veiklos tęstinumo;
- 18.3. subjekto;
- 18.4. periodiškumo;
- 18.5. pastovumo;
- 18.6. palyginimo;
- 18.7. piniginio mato;
- 18.8. atsargumo;
- 18.9. neutralumo;
- 18.10. turinio viršenybės prieš formą.

19. **Kaupimo principas** reiškia, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, ir pateikiami to ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Pagal kaupimo principą pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – tada, kai jos padaromos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ir išmokėjimą.

20. **Veiklos tęstinumo principas** reiškia, kad finansinės ataskaitos rengiamos remiantis prielaida, kad Centras laikysis veiklos tęstinumo principo ir artimiausioje ateityje vykdys valstybės pavestas funkcijas, teisės aktuose ir sutartyse nustatytus įsipareigojimus. Veiklos tęstinumo įvertinimą, atsižvelgdami į visą prognozuojama ne trumpesnio kaip 12 mėnesių laikotarpio po finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo informaciją, atlieka asmenys, atsakingi už Centro finansinių ataskaitų parengimą. Jeigu finansinės ataskaitos sudaromos, nesilaikant veiklos tęstinumo principo, aiškinamajame rašte turi būti atskleistas šis faktas, dėl kurios Centras nesilaikė veiklos tęstinumo principo, ir apskaitos principai, kuriais remiantis sudarytas finansinių ataskaitų rinkinys.

21. **Subjekto principas** reiškia, kad finansinių ataskaitų rinkinį sudarantis centras laikomas atskiru apskaitos vienetu ir į finansinių ataskaitų rinkinį turi būti įtraukiamas tik patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, finansavimas, įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos

bei pinigų srantai. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis (panaudos), registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

22. **Periodiškumo principas** reiškia, kad finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Centro finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos duomenis. Centro finansiniai metai trunka 12 mėnesių, tačiau tam tikromis aplinkybėmis finansiniai metai gali būti trumpesni nei 12 mėnesių. Tokių atvejų susidarymo priežastys ir aiškinamajame rašte atskleidžiama informacija yra nurodyti šios apskaitos politikos skyriuje „Ataskaitinis laikotarpis“.

23. **Pastovumo principas** reiškia, kad Centras pasirinktą apskaitos politiką turi taiko nuolat arba pakankamai ilgą laiką, nebent reikšmingi įvykiai ar aplinkybės nulemtų būtinybę pakeisti apskaitos politiką ar to būtų reikalaujama pagal VSAFAS pasikeitusias nuostatas.

24. **Palyginimo principas.** Finansinėje atskaitose turi būti pateikiama ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija. Pagal palyginimo principą pajamos, uždirbtos per ataskaitinį laikotarpį, siejamos su sąnaudomis, padarytomis uždirbant tas pajamas. Centro finansinėse atskaitose pateikiama ataskaitinių ir praėjusių mažiausiai vienerių prieš ataskaitinius metus finansinių metų informacija. Finansinės atskaitos rengiamos taip, kad jų vartotojai galėtų palyginti jose pateiktus duomenis su kitų ataskaitinių laikotarpių bei kitų viešojo sektoriaus subjektų finansinėse atskaitose pateiktais duomenimis ir teisingai įvertinti Centro finansinės būklės pokyčius. Jei keičiami finansinių ataskaitų straipsnių įvertinimo metodai, Centras pateikia pakeistus straipsnius ar jų klasifikavimą, praėjusių finansinių metų sumas, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, taip, kaip nurodyta šios apskaitos politikos skyriuje „Apskaitos politikos keitimas“.

25. **Piniginio mato principas** reiškia, kad visas Centro patikėjimo teise valdomas turtas, finansavimas, įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos finansinėse atskaitose rodomi pinigine išraiška finansinių ataskaitų valiuta.

26. **Atsargumo principas** reiškia, kad Centras pasirenka tokius apskaitos metodus, kuriais vadovaujantis turto, finansavimo, įsipareigojimų, grynojo turto, pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai padidinta arba sumažinta. Rengiant finansinių ataskaitų rinkinį, atsakingi Centro asmenys patikrina visus subjektyvius įvertinimus, pavyzdžiui, skolas, kurių nesitikima atgauti, atidėjinius, sukaupimus ir pan. Be to, atsakingi finansinių ataskaitų rengėjai įsitikina, kad finansinės atskaitos yra patikimos ir neutralios, t. y. turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos nėra parodyti nepagrįstai padidinta arba sumažinta verte.

27. **Neutralumo principas** reiškia, kad finansinėje atskaitose pateikta informacija turi būti objektyvi ir nešališka. Jos pateikimas neturi daryti įtakos apskaitos informacijos vartotojų priimamiems sprendimams ir neturi būti siekiama iš anksto numatyto rezultato.

28. **Turinio viršenybės prieš formą principas** reiškia, kad registruojant ūkines operacijas ir ūkinius įvykius, daugiausia dėmesio skiriama jų turiniui ir ekonominei prasmei, ne tik jų juridinei formai. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami ir pateikiami finansinėse ataskaitose pagal jų turinį ir ekonominę prasmę net ir tada, kai toks jų pateikimas skiriasi nuo jų teisinės formos.

29. Centras, sudarydamas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujasi šiais bendraisiais apskaitos principais:

29.1. pinigų (Centro išlaidos pripažįstamos tada, kada išmokami pinigai, o pajamos tada, kada gaunami pinigai.);

29.2. subjekto;

29.3. periodiškumo;

29.4. pastovumo;

29.5. piniginio mato.

30. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami Centro sąskaitų plano sąskaitose taikant Centro apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms ir įvykiams, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

2. APSKAITOS POLITIKOS TAIKYMAS

31. Centras taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina, kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, Centras vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

32. Šiame Apskaitos vadove pateikta apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

32.1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;

32.2. patikima, nes:

32.2.1. teisingai nurodo Centro finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;

32.2.2. parodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;

32.2.3. yra nešališka, netendencinga;

32.2.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);

32.2.5. visais reikšmingais atvejais išsamai.

33. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos Apskaitos politikos keitimas. Detaliau apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimai ir klaidų taisymas aprašyti šio apskaitos vadovo 181-199 punktuose.

34. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

3. APSKAITOS POLITIKOS ĮSIGALIOJIMAS. DARBUOTOJŲ SUPAŽINDINIMO SU APSKAITOS POLITIKA TVARKA

35. Apskaitos politika įsigalioja kitą dieną po Centro direktoriaus įsakymo dėl apskaitos politikos patvirtinimo išleidimo.

36. Centro direktorius, vadovaudamasis vyriausiojo buhalterio pasiūlymais ir patarimais yra nustatęs ir patvirtinęs atskirus vidaus apskaitos dokumentus kaip sudėtinės šios politikos dalis.

37. Centre teisės aktų nustatyta tvarka yra parengti ir patvirtinti šie vidaus apskaitos dokumentai:

37.1. Centro sąskaitų planas;

37.2. asmenų, kuriems suteikiama teisė rengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašas ir jų parašų pavyzdžiai;

37.3. specialiosios paskirties ir numeruotų blankų įsigijimo, naudojimo ir apskaitos tvarka;

37.4. ūkinių operacijų tvirtinimo ir mokėjimo atlikimo taisyklės;

37.5. apskaitos dokumentų ir apskaitos registrų saugojimo tvarka;

37.6. atskaitingų asmenų atsiskaitymo tvarka;

37.7. tarnybinių komandiruočių tvarka;

37.8. reprezentacinių išlaidų apskaitos tvarka;

37.9. atsargų nuvertėjimo nustatymo tvarka;

37.10. naudojimosi tarnybiniais telefonais tvarka;

37.11. tarnybinių automobilių naudojimo tvarka.

38. Apskaitos politika yra dokumentas, kuriuo vadovaujasi vyriausiasis buhalteris ir kiti Centro darbuotojai vykdydami ūkines operacijas.

39. Darbuotojai, kurie atsakingi už buhalterinės apskaitos tvarkymą ar vykdo ūkines operacijas, su apskaitos politika supažindinami pasirašytinai. Darbuotojai gali būti supažindinami ne su visa apskaitos politika, o tik su atskiromis jos dalimis, reglamentuojančiomis jų funkcijas.

40. Reikalauti, kad darbuotojas laikytųsi apskaitos politikos nuostatų, galima tik tada, kai jis susipažįsta su patvirtintomis apskaitos politikos nuostatomis ir ta patvirtina savo parašu.

41. Apskaitos politikos nuostatos turi būti įrašytos vyriausiojo ir kitų buhalterių, darbuotojų, vykdančių ūkines operacijas, materialiai ir atskaitingų asmenų pareiginiuose nuostatuose.

4. APSKAITOS POLITIKOS LAIKYMOŠI PRIEŽIŪRA

42. Apskaitos politiką tvirtina ir įgyvendina Centro direktorius.

43. Vyriausiasis buhalteris, atsižvelgdamas į konkrečias sąlygas ir apskaitos reikalavimus, teikia Centro vadovui pasiūlymus ir patarimus buhalterinės apskaitos politikos parinkimo klausimais.

44. Apskaitos politikos laikymosi priežiūrą vykdo Centro direktorius ir vyriausiasis buhalteris.

45. Darbuotojas, pažeidęs apskaitos politikos reikalavimus, laikomas pažeidusiu Centro vidaus darbo taisykles ir darbuotojo pareiginius nuostatus, todėl jam gali būti taikoma drausminė nuobauda.

5. DARBUOTOJAI, KURIEMS SUTEIKIAMA TEISĖ RENGTI IR PASIRAŠYTI APSKAITOS DOKUMENTUS

46. Darbuotojų, kuriems suteikiama teisė surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašas ir jų parašų pavyzdžiai tvirtinami Centro direktoriaus įsakymu.

47. Darbuotojai, kuriems suteikta teisė rengti ir pasirašyti apskaitos dokumentus, atsako už finansinių operacijų teisėtumą, jų informinimą pagal taisykles, kad reikalingi dokumentai laiku būtų perduoti buhalterijai, kuri galėtų kokybiškai tvarkyti apskaitą ir vykdyti finansų kontrolę.

48. Pasikeitus darbuotojams, kuriems suteikta teisė rengti ir pasirašyti apskaitos dokumentus, Centro direktoriaus įsakymu pakeičiamas tokių darbuotojų sąrašas ir jų parašų pavyzdžiai.

6. NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITA

49. Nematerialiojo turto apskaitos politika nustatyta 13-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Nematerialusis turtas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 1K-238 (Žin., 2008, Nr. 86-3438) (toliau – 13-asis VSAFAS), o nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai bei taisyklės – 22-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Turto

nuvertėjimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1K-229 (Žin. 2008, Nr. 78-3083) (toliau – 22-asis VSAFAS).

50. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

51. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po piršto ar susikurto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t.y., kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

52. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

53. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas finansinėse ataskaitose yra rodomas:

53.1. turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra, sumą;

53.2. turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas neribotas, yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra, sumą.

54. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Tam tikro nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Neriboto naudingo tarnavimo laiko nematerialiojo turto amortizacija neskaičiuojama.

55. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatomas atsižvelgiant į sutartis ar kitus sandorius, neturi būti ilgesnis už šių sandorių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui Centras taiko Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jos įsteigtų biudžetinių įstaigų, organizacijų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus, patvirtintus Švietimo ir mokslo ministro įsakymu.

56. Likvidacinė nematerialiojo turto vertė paprastai yra lygi nuliui, išskyrus atvejus, kai trečioji šalis įsipareigoja nupirkti šį turtą jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje arba kai rinkoje aktyviai prekiaujama tokiu turtu.

57. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio

laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiai veiklai vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas). Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamą anksčiau pripažintą turto nuvertėjimo sumą, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

58. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas peržiūrimas, kai yra požymių, kad anksčiau nustatytas naudingo tarnavimo laikas gali būti reikšmingai pasikeitęs. Naudingo tarnavimo laikas negali viršyti teisės aktuose numatytų terminų. Jeigu numatomas turto naudingo tarnavimo laikas stipriai skiriasi nuo anksčiau įvertinto naudingo tarnavimo laiko, amortizacijos laikotarpis yra atitinkamai koreguojamas.

59. Nematerialiojo turto apskaitos tvarka ir procedūros nustatytos Nematerialiojo turto Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro apskaitos tvarkos apraše.

60. Šis turtas yra valstybės nuosavybė ir Centras jį valdo pasitikėjimo teise.

7. ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO APSKAITA

61. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta 12-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Ilgalaikis materialusis turtas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174 (Žin., 2008, Nr. 55-2085) (toliau – 12-asis VSAFAS), o ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai bei taisyklės – 22-ajame VSAFAS.

62. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus:

62.1. yra skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti: prekėms gaminti, paslaugoms teikti, nuomoti ar administraciniams tikslams;

62.2. yra numatomas naudoti ilgiau nei vienerius metus daugiau negu vieną veiklos ciklą;

62.3. jo įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra ne mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertę.

63. Paskutinis kriterijus netaikomas nekilnojamajam turtui, kilnojamosioms kultūros vertybėms, kitoms vertybėms, transporto priemonėms ir šaunamiesiems ginklams (išskyrus vienkartinio naudojimo).

64. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS. Į smulkesnes grupes ilgalaikis materialusis turtas skirstomas pagal Ilgalaikio materialiojo turto Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro apskaitos tvarkos apraše.

65. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

66. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

67. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Žemės ir kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomi tikrąja verte (išskyrus kultūros vertybių rekonstravimo, konservavimo ir restauravimo išlaidas, kurios yra laikomos esminiu turto pagerinimu ir apskaitoje registruojamos 12-ajame VSAFAS nustatyta tvarka didinant šio ilgalaikio materialiojo turto vertę). Bibliotekų fondai yra rodomi įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nuvertėjimą, jei jis yra.

68. Kultūros vertybių ir kitų vertybių tikroji vertė nustatoma, remiantis draudžiamąja verte (jei šios vertybės yra apdraustos). Kitu atveju kultūros vertybių ir kitų vertybių tikroji vertė nustatoma (teikiant prioritetą pirmiau einančiam metodui): remiantis to turto registrą tvarkančio subjekto atliekamo vertinimo duomenimis arba įsigijimo savikaina, jei ji gali būti patikimai įvertinta, arba simboline vieno euro verte (jei įsigijimo savikaina yra lygi nuliui arba taip pat negali būti patikimai įvertinta).

69. Patikslinama žemės, kultūros vertybių ir kitų vertybių tikroji vertė kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengiant metines finansines ataskaitas. Tikroji vertė taip pat yra koreguojama per ataskaitinį laikotarpį, jei gauta naujos informacijos, kuria vadovaujantis tikrosios vertės pasikeitimas yra reikšmingas.

70. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nusidėvėjimo sąnaudos neskaičiuojamos žemei, kultūros vertybėms, kitoms vertybėms ir bibliotekų fondams.

71. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jos įsteigtų biudžetinių įstaigų, organizacijų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus, patvirtintus Švietimo ir mokslo ministro įsakymu.

72. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė yra peržiūrimi, kai yra požymių, kad anksčiau nustatytas naudingo tarnavimo laikas ar likvidacinė vertė

gali būti reikšmingai pasikeitę. Naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė yra tikslinami, gavus papildomos informacijos. Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradėdant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką.

73. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo, išskyrus žemę, kultūros vertybes ir kitas vertybes, apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiais veiksmais vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas). Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamas anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atkūrimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

74. Žemės, kultūros vertybių ir kitų vertybių tikrosios vertės sumažėjimo nuostoliai registruojami apskaičiuotų nuostolių suma, mažinant turto balansinę vertę. Ta pati suma registruojama tiesiogiai grynojo turto sąskaitoje, mažinant tikrosios vertės rezervo sąskaitoje esančią sumą. Jei su atskiro turto vienetu susijęs tikrosios vertės rezervo likutis tampa lygus nuliui, tikrosios vertės rezervą viršijanti nuvertėjimo suma yra registruojama, pripažįstant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas (atsižvelgiant į tai, kokiais veiksmais vykdyti susijęs turto vienetas yra naudojamas).

75. Kai turtas perduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ypatumai detaliam nustatyti Ilgalaikio materialiojo turto Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro apskaitos tvarkos apraše.

76. Rekonstravimo ir remonto išlaidų registravimas apskaitoje priklauso nuo rekonstravimo ir remonto darbų rezultato. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba pailgina turto naudingo tarnavimo laiką, arba iš esmės pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimtį, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

77. Kai tikrąją vertę įvertintas turtas nurašomas, perduodamas, neatlygintinai perduodamas ar kitaip perleidžiamas kitam subjektui, tikrosios vertės rezervas mažinamas ta suma, kuri priskiriama tam turtui. Turto nurašymo arba pardavimo atveju suma, kuria sumažinamas tikrosios vertės rezervas, didina sukauptą perviršį arba mažina sukauptą deficitą. Turto neatlygintino perdavimo kitam subjektui atveju perduodama ir tikrosios vertės rezervo dalis, susijusi su šiuo turtu.

78. Šis turtas yra valstybės nuosavybė ir Centras jį valdo patikėjimo teise.

8. ATSARGOS

79. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS.

80. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

81. Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, Centras taiko konkrečių kainų įkainojimo metodą.

82. Atsargos gali būti nukainojamos iki grynosios realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, paskirsčius ar panaudojus. Kai atsargos perduodamos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

83. Visa atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikainos sumažinimo iki grynosios realizavimo vertės suma ir visi nuostoliai dėl atsargų praradimo, nurašymo ir pan. yra pripažįstami to laikotarpio, kuriuo sumažėjo vertė ar atsirado nuostolių, nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudomis.

84. Išnykus aplinkybėms, dėl kurių buvo sumažinta atsargų balansinė vertė, ji apskaitoje parodoma taip, kad nauja balansinė vertė būtų lygi patikslintai grynajai realizavimo vertei, bet ne didesnė negu atsargų įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Bet kokio atsargų vertės sumažėjimo atkurama dėl grynosios realizavimo vertės padidėjimo suma yra mažinamos atitinkamos to laikotarpio, kuriuo padidėjo grynoji realizavimo vertė, sąnaudos.

85. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventoriuss. Atiduoto naudoti inventorius vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventorius kiekinė ir vertinė apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

86. Atsargų apskaitos ypatumai detaliam aprašomi Atsargų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

9. FINANSINIS TURTAS

87. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame viešoj o sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“.

88. Finansiniam turtui, kuris gali būti ilgalaikis arba trumpalaikis, priskiriama:

88.1. investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;

88.2. investicijos į skolos vertybinius popierius;

88.3. paskolos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos;

88.4. terminuoti indėliai;

88.5. pinigai ir pinigų ekvivalentai;

88.6. kitas finansinis turtas.

89. Finansinis turtas apskaitoje registruojamas tada, kai Centras gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyją teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą.

90. Paskutinę metinio ataskaitinio laikotarpio dieną Centras nustato, ar yra požymių, kad finansinio turto (ar panašaus finansinio turto vienetų grupės) balansinė vertė gali būti sumažėjusi, t. y. finansinio turto balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai yra pateikti šios apskaitos politikos skyriuje „Turto nuvertėjimas“.

91. Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai apskaitoje registruojami apskaičiuota nuvertėjimo suma, mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, išskyrus gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų nuvertėjimo nuostolius, kurie yra priskiriami pagrindinės veiklos nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudoms arba kitoms kitos veiklos sąnaudoms (atsižvelgiant į tai, su kuria veikla yra susijusios gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumos).

92. Centras nurašo iš apskaitos registru finansinį turtą (ar jo dalį) tik tada, kai ji netenka teisės to finansinio turto (ar jo dalies) kontroliuoti. Centras netenka teisės kontroliuoti finansinio turto tada, kai gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba perleidžia šias teises kitoms šalims.

93. Išsami finansinio turto apskaitos tvarka yra nurodyta Institucijos Finansinio turto apskaitos tvarkos apraše ir Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

9.1. IŠANKSTINIAI APMOKĖJIMAI

94. Išankstinius apmokėjimus sudaro iš anksto sumokėtos sumos tiekėjams už paslaugas, kurios bus suteiktos per ateinančius laikotarpius, iš anksto perduotos finansavimo sumos kitiems subjektams, už kurias subjektai teisės aktų ar sutartyse nustatyta tvarka turėtų atsiskaityti, kiti mokėjimai, kurie sąnaudomis bus pripažinti per ateinančius laikotarpius.

9.2. GAUTINOS SUMOS

95. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

96. Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose parodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos ataskaitose parodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimo principai ir gautinų sumų apskaitos ypatumai aprašomi Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

9.3. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

97. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai maža.

10. FINANSAVIMO SUMOS

98. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS nustatytus kriterijus.

99. Finansavimo sumos – iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos (finansinė parama), užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų bei iš kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas Centro nuostatuose nustatytiems tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir Centro gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas Centro išlaidoms kompensuoti ir paramos būdu gautą turtą.

100. Gautos ir gautinos finansavimo sumos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje kaip turtas ir kaip finansavimo sumos, jeigu jos atitinka šiuos kriterijus:

100.1. finansavimo sumų gavėjas užtikrina, kad tenkinamos finansavimo sumų davėjo jam nustatytos sąlygos finansavimo sumoms gauti;

100.2. yra finansavimo sumų davėjo sprendimų ar kitų raštiškų įrodymų, kad finansavimo sumos bus suteiktos ir pinigai bus pervesti ar kitas turtas bus perduotas;

100.3. finansavimo sumų dydis gali būti patikimai įvertintas.

101. Valstybės biudžeto asignavimai pripažįstami gautinomis finansavimo sumomis, tik teisės aktų nustatyta tvarka pateikus paraišką gauti finansavimo sumas, jei yra tenkinami punkte aukščiau nurodyti kriterijai.

102. Jei patiriamos sąnaudos, kurios bus finansuojamos iš numatytų finansavimo šaltinių, net kai finansavimo sumos dar nėra gautos ir paraiška joms nepateikta, bet yra tenkinami aukščiau pateikti finansavimo sumų pripažinimo kriterijai, pripažįstamos finansavimo pajamos ir sukauptos finansavimo pajamos, kurios parodomos finansinės būklės ataskaitoje prie sukauptų gautinų sumų.

103. Centro gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

103.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

103.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms;

104. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui yra gaunamos kaip nemokamai gautas ilgalaikis turtas arba atsargos, įskaitant paramą, arba kaip pinigai, skirti įsigyti ilgalaikį arba trumpalaikį nepiniginį turtą.

105. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

106. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

107. Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, Centro sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems viešojo sektoriaus subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojant perduotas finansavimo sumas.

108. Gautos ir perduotos ne viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, registruojamos kaip Centro sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

109. Perduodant finansavimo sumas ne viešojo sektoriaus subjektams, registruoja perduotas finansavimo sumas, šiais atvejais:

109.1. kai perduoda savo turtą, įsigytą iš finansavimo sumų, ne viešojo sektoriaus subjektams, kai dėl to registruojama kito viešojo sektoriaus subjekto investicija taikant nuosavybės metodą;

109.2. kai finansavimo sumos perduodamos per tarpininką, t. y. kai Centras perduoda savo turtą, įsigytą iš finansavimo sumų, ne viešojo sektoriaus subjektams, kurie finansuoja viešojo sektoriaus subjektus.

110. Kitiems viešojo arba ne viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos, už kurių panaudojimą finansavimo sumų gavėjas teisės aktų nustatyta tvarka turi atsiskaityti Centrai, registruojamos kaip išankstiniai apmokėjimai arba ateinančių laikotarpių sąnaudos.

111. Centras, gautas finansavimo sumas ar turtą iš kito viešojo sektoriaus subjekto per tarpininką, apskaitoje registruoja turtą ir gautas finansavimo sumas pagal pirminį finansavimo sumų šaltinį, kurį nurodo tarpininkas arba finansavimo sumų davėjas.

112. Centro finansinių ataskaitų rinkinyje finansavimo sumos parodomos pagal finansavimo šaltinį ir tikslinę paskirtį.

113. Detaliai finansavimo sumų apskaitos ypatumai nustatyti Finansavimo sumų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

11. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

114. Centre finansiniai įsipareigojimai gali būti ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

115. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams gali būti priskiriama:

115.1. ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai;

115.2. ilgalaikiai atidėjimai (pavyzdžiui, atidėjimai dėl Centrai iškeltų teisminių ieškinių, kai tikėtina, kad dėl jų baigties Centras turės sumokėti priteistas sumas);

115.3. kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.

116. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

116.1. trumpalaikiai atidėjimai;

116.2. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;

116.3. trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;

116.4. mokėtinos sumos į biudžetus, fondus;

116.5. mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla:

116.5.1. tiekėjams mokėtinos sumos;

116.5.2. su darbo santykiais susiję įsipareigojimai;

116.5.3. sukauptos mokėtinos sumos;

116.5.4. kiti trumpalaikiai įsipareigojimai.

117. Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai Centras prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal planuojamus sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo (t. y. kol Centras neturi įsipareigojimo perduoti pinigus ar kitą finansinį turtą kitai šaliai arba pasikeisti finansinėmis priemonėmis su kita šalimi galimai sau nepalankiomis sąlygomis).

118. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai, išskyrus finansinius įsipareigojimus, kurie paskesnio įvertinimo metu įvertinami amortizuota savikaina ir kurių atsiradimo metu nebuvo gauta pinigų, yra vertinami įsigijimo savikaina. Su sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos susidaro. Finansiniai įsipareigojimai, kurie paskesnio įvertinimo metu įvertinami amortizuota savikaina ir kurių atsiradimo metu nebuvo gauta pinigų, pirminio pripažinimo metu vertinami amortizuota savikaina.

119. Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai finansinėse ataskaitose yra rodomi:

119.1. finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, – tikrąja verte;

119.2. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai, jų einamųjų metų dalis, trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis, – amortizuota savikaina;

119.3. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

120. Finansinių įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, Centras neturi.

121. Centras nurašo iš apskaitos registru finansinį įsipareigojimą ar jo dalį tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, yra panaikinamas ar nustoja galioti.

122. Išsami finansinių įsipareigojimų apskaitos tvarka yra nurodyta Centro Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

12. ATIDĖJINIAI

123. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje Centras turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

124. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o tikrai informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtą įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – Aiškinamasis raštas). Jei paaiškėja, kad įsipareigojimų turtu dengti nereikės ar atidėjinio suma sumažėjo, atidėjiniai panaikinami arba sumažinami, mažinant finansinės būklės ataskaitos straipsnių „Ilgalaikiai atidėjiniai“ arba „Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai“ sumas.

125. Finansinėse ataskaitose atidėjiniai yra rodomi:

125.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai – labiausiai tikėtina įsipareigojimui padengti reikalingų išlaidų suma;

125.2. ilgalaikiai atidėjiniai – amortizuota savikaina (diskontuota labiausiai tikėtina įsipareigojimui padengti reikalingų išlaidų suma).

126. Detaliai atidėjinių apskaitos ypatumai aprašomi Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

13. PAJAMOS

127. Centro pagrindinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, gautos, vykdant ūkines operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą.

128. Centro nepagrindinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, gautos, vykdant nepagrindinę veiklą.

129. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas.

130. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizuojančius požymius arba sukuriant subsąskaitas.

131. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kad Centras gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai Centras gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

132. Pajamomis laikoma tik Centro gaunama ekonominė nauda. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra Centras gaunama ekonominė nauda. Kai Centras yra atsakingas už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra Centro pajamos ir apskaitoje registruojamos kaip gautinos ir mokėtinos sumos.

133. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t.y. kurį suteikiamos viešosios, kitos paslaugos ar parduodamas turtas ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

134. Pajamos įvertinamos ir finansinėse ataskaitose rodomos tikrąją verte.

135. Detaliai pajamų apskaitos ypatumai aprašomi Pajamų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše, Finansavimo sumų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

14. SĄNAUDOS

136. Centro pagrindinės veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos, patirtos, vykdant ūkines operacijas, apimančias pagrindinių nuostatuose nustatytų valstybės funkcijų atlikimą ir jai pavestų programų vykdymą.

137. Centro kitos veiklos sąnaudoms priskiriamos sąnaudos, atsirandančios, vykdant nepagrindinę veiklą.

138. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

139. Sąnaudomis pripažįstama tik ta ankstesniųjų ir ataskaitinio laikotarpių išlaidų dalis, kuri tenka per ataskaitinį laikotarpį uždirbtoms pajamoms ar prisiimtiems įsipareigojimams. Išlaidos, skirtos pajamoms uždirbti būsimaisiais laikotarpiais, apskaitoje registruojamos ir pateikiamos finansinėse ataskaitose kaip turtas ir pripažįstamos sąnaudomis būsimaisiais laikotarpiais.

140. Tais atvejais, kai Centro sąnaudas kompensuoja trečioji šalis, pripažintos sąnaudos sumažinamos kompensacijos suma.

141. Sąnaudos įvertinamos tikrąja verte. Kai atsiskaitymai atliekami grynaisiais pinigais arba jų ekvivalentais, sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma (neįskaitant į ją atgautino pridėtinės vertės mokesčio). Tais atvejais, kai numatytas atsiskaitymo laikotarpis ilgesnis nei 1 m. ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinios sumos, sąnaudų dydis įvertinamas, diskontuojant atsiskaitymo sumą.

142. Veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudos parodomos, atsižvelgiant į jų pobūdį (t. y. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo ir pan. sąnaudos).

143. Detaliai sąnaudų apskaitos ypatumai aprašomi Sąnaudų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

15. VEIKLOS NUOMA, PANAUDA

144. Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

145. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui.

146. Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi nauda ir didžioji dalis rizikos perduodama nuomininkui;

147. Nuoma yra laikoma veiklos nuoma, kai, perduodant turtą nuomininkui, didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ne perduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui.

148. Finansinės nuomos atveju apskaitoje registruojamas įsigytas ilgalaikis materialusis turtas arba nematerialusis turtas. Jeigu nuomos sutartyje nurodytos palūkanos reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos arba nėra nurodytos, turto įsigijimo savikaina apskaičiuojama, diskontuojant visą sutartyje nurodytą įmokų sumą iki dabartinės vertės, taikant apskaičiuotų palūkanų normą sutarties sudarymo momentu. Turto įsigijimo savikaina lygi apskaičiuotai finansinio įsipareigojimo amortizuotai savikainai. Finansinės nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė (nematerialiojo turto atveju – amortizuojamoji vertė) paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką.

149. Pagal veiklos nuomos sutartį gaunamos pajamos pripažįstamos tolygiai per nuomos laikotarpį.

150. Išlaidos, susijusios su išnuomotu turtu, tai pat ir tokio turto nusidėvėjimas pripažįstamas sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos susidarė.

151. Turtas, gautas pagal panaudos sutartis, registruojamas nebalansinėse sąskaitose turto kontrolei užtikrinti.

152. Pagal panaudos sutartį gauto turto paprastojo remonto ir eksploatavimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pagal 12- ojo VSAFAS nuostatas. Draudimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu tų išlaidų nuomotojas nekompensuoja. Jei draudimo išlaidos visiškai ar dalinai kompensuojamos, pripažįstamos sąnaudomis turi būti atitinkamai sumažintos.

153. Pagal panaudos sutartį gauto turto esminio pagerinimo išlaidos registruojamos kaip atskiras turto vienetas ir pripažįstamas sąnaudomis per likusį panaudos laikotarpį, jeigu tų išlaidų panaudos davėjas nekompensuoja.

16. SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

154. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose. Veiklos rezultatų ataskaitoje atlikta tokių pajamų ir sąnaudų tarpusavio įskaita ir parodytas tik perskaičiavimo dėl valiutos kursų pokyčio rezultatas.

155. Valiutos kurso ir valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs, keičiant (perkant ar parduodant) valiutą, laikomas banko paslauga ir registruojamas kaip pagrindinės veiklos kitos sąnaudos.

156. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

157. Detaliai užsienio valiutos kurso pasikeitimo apskaitos ypatumai aprašomi Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

17. TURTO NUVERTĖJIMAS

158. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS, 17-ajame VSAFAS ir 22-ajame VSAFAS.

159. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, Centras nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, Centras nustato turto atsiperkamąją vertę ir palygina ją su turto balansine verte.

160. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai taikomi Institucijos ilgalaikiam materialiajam turtui ir nematerialiajam turtui:

160.1. išoriniai požymiai:

160.1.1. reikšmingai sumažėjusi turto teikiamų paslaugų ar juo gaminamų produktų paklausa;

160.1.2. per ataskaitinį laikotarpį turto rinkos vertė sumažėjo reikšmingai daugiau, negu būtų sumažėjusi dėl įprastinio turto naudojimo per tą patį laikotarpį;

160.1.3. per ataskaitinį laikotarpį Institucijos veiklos technologinėje, teisinėje aplinkoje arba Vyriausybės politikoje įvyko reikšmingų pokyčių, susijusių su Institucijos turimo turto naudojimo apimtimi ir pobūdžiu, kurie daro neigiamą poveikį Institucijos veiklos rezultatams;

160.2. vidiniai požymiai:

160.2.1. yra įrodymų, kad turtas ar turto dalis yra sugadinta;

160.2.2. Centras turi turto, kuris dar nėra visiškai nudėvėtas (amortizuotas), tačiau jau nebenaudojamas veikloje;

160.2.3. per ataskaitinį laikotarpį įvyko (arba jie yra tikėtini netolimoje ateityje) reikšmingų ilgalaikių pokyčių, susijusių su turto naudojimo apimtimi ir pobūdžiu, tokių kaip turto galimybių neišnaudojimas (prastovos); planuojama nutraukti ar restruktūrizuoti veiklą, kurią vykdant naudojamas šis turtas; planuojama perleisti turtą anksčiau, negu iki tol tikėtasi, ir panašūs pokyčiai, darantys neigiamą poveikį Institucijos veiklos rezultatams;

160.2.4. turtui eksploatuoti ir prižiūrėti reikia daugiau išlaidų, nei buvo numatyta iš pradžių.

161. Pagrindiniai turto nuvertėjimo požymiai taikomi Institucijos finansiniam turtui:

161.1. yra žinoma, kad skolininkas turi didelių finansinių sunkumų ar yra didelė tikimybė, kad skolininkas bankrutuos;

161.2. nesilaikoma sutarties sąlygų, pavyzdžiui, laiku nesumokamos skolos arba nevykdomi kiti įsipareigojimai (pvz., prekių ar paslaugų, už kurias buvo iš anksto sumokėta, suteikimas; palūkanų ar paskolos grąžinimas);

161.3. dėl ekonominių ar teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais, Centras suteikė skolininkui nuolaidų, kurių priešingu atveju nebūtų suteikusi;

161.4. skolininkas ginčija savo skolinius įsipareigojimus Centrai ir yra tikimybė, kad ginčas bus išspręstas ne Centro naudai;

161.5. finansinio turto nuvertėjimas buvo pripažintas ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu;

161.6. ankstesnė patirtis rodo, kad nebus atgauta visa gautinų sumų vertė.

162. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

163. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t.y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

164. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atstatoma anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atstatymo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

165. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimiesiems ataskaitiniam laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

167. Detaliai turto nuvertėjimo apskaitos ypatumai aptariami Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše, Nematerialiojo turto Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro apskaitos tvarkos apraše, Atsargų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše bei Išankstinių apmokėjimų bei gautinų sumų apskaitos Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro tvarkos apraše.

18. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTAS TURTAS

167. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS.

168. Centras nepripažįsta neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto, tačiau neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas gali būti registruojami nebalansinėse sąskaitose.

169. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui apmokėti yra labai maža, informacija apie juos aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

170. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose neparodomas, kol nėra aišku, ar jis duos Centrai ekonominės naudos. Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nėra žinoma, kad ji bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte.

19. POATASKAITINIAI ĮVYKIAI

171. Poataskaitinis įvykis – įvykis per laikotarpį nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo dienos.

172. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Institucijos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (t. y. turi įtakos Institucijos finansinei padėčiai ar veiklos rezultatams balanso datą), yra koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai. Atsižvelgiant į jų įtakos parengtoms finansinėms ataskaitoms reikšmę, koreguojantieji poataskaitiniai įvykiai yra rodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose.

173. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nesuteikia papildomos informacijos apie Institucijos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (t. y. šie įvykiai parodo sąlygas, atsiradusias po paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos), yra nekoreguojantieji poataskaitiniai įvykiai. Nekoreguojantieji poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

20. TARPUSAVIO UŽSKAITOS IR PALYGINAMIEJI SKAIČIAI

174. Turtas ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos bei pinigų įplaukos ir išmokos finansinėse ataskaitose nurodomi atskirai. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pavyzdžiui, dėl draudiminio įvykio patirtos sąnaudos yra užskaitomos su gauta draudimo išmoka).

175. VSAFAS numatytais atvejais pajamų ir sąnaudų straipsnių tarpusavio įskaita gali būti atliekama finansinėse ataskaitose, pateikiant tik rezultatą (t. y. iš pajamų atėmus atitinkamas sąnaudas): pelną arba nuostolį. Pavyzdžiui, rezultatas – pelnas arba nuostolis yra rodomas, perleidus ar pardavus ilgalaikį turtą, keičiant užsienio valiutą.

176. Palyginamųjų skaičių klasifikavimas yra koreguojamas, kad atitiktų ataskaitinių metų klasifikavimą.

21. INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMAS

177. Centras turi tvarkyti apskaitos veiklą pagal segmentus. Segmentai – Centro veiklos dalys apimančios vienu ar kelioms teikiama viešąsias paslaugas pagal vykdomą valstybės funkciją, programas ir valstybės biudžetų išlaidų ekonomines klasifikacijas.

178. Turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai pirminiams segmentams pagal valstybės funkcijas priskiriami pagal tai, kokioms programoms vykdyti skiriami ir naudojami išteklių.

179. Jei turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir sąnaudų priskyrimo segmentui pagrindas yra neaiškus, šios sumos yra priskiriamos didžiausią Centro veiklos dalį apimančiam švietimo segmentui.

180. Centras skiria šiuos segmentus:

180.1. valstybės funkciją,

180.2. programas,

180.3. išlaidų ekonomines klasifikacijas,

180.4. finansavimo šaltinius.

22. APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

181. Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS.

182. Centras pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia Centro finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

183. Centras pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS. Ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

184. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo.

185. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

186. Apskaitos politika gali būti keičiama tik nuo ataskaitinio laikotarpio pradžios, nes informacija už visą ataskaitinį laikotarpį turi būti parodoma, taikant vienodą apskaitos politiką panašaus pobūdžio ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams.

23. APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

187. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS.

188. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

189. Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas:

189.1. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

189.2. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiams, jei pasikeitimas turi įtakos ir jiems.

190. Apskaitinio įverčio keitimas nesusijęs su ankstesniais laikotarpiais ir nėra apskaitos klaidos taisymas, todėl buhalterinėje apskaitoje registruojamas tą ataskaitinį laikotarpį, kurį keitimas buvo atliktas, o finansinėse ataskaitose parodomas, taikant perspektyvinį būdą.

191. Centro apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

192. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pavyzdžiui, nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikoma Centro pasirinktos taisyklės, naudojamos turto ir įsipareigojimų vertei nustatyti (pavyzdžiui, konkretūs nusidėvėjimo normatyvai).

24. APSKAITOS KLaidŲ TAISYMAS

193. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS.

194. Apskaitos klaida – klaida, kuri atsiranda dėl neteisingo skaičiavimo, netinkamo apskaitos metodo taikymo, neteisingo ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio registravimo ar dėl apsirikimo.

195. Esminė apskaitos klaida – einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu išaiškėjusi klaida, dėl kurios praėjusio ar kelių praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos negali būti laikomos iš esmės patikimomis.

196. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška yra didesnė nei 0,25 procento turto vertės.

197. Einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Ir esminės, ir neesminės klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose.

198. Klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

198.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

198.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

199. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte:

199.1. esminių apskaitos klaidų pobūdis ir ataskaitinis laikotarpis, kuri esminė klaida buvo padaryta;

199.2. kokiems finansinės būklės ataskaitos straipsniams esminės apskaitos klaidos taisymas turėjo įtakos;

199.3. koregavimo suma, registruota apskaitoje ir įtraukta, parodant grynąjį ataskaitinio laikotarpio perviršį ar deficitą.

IV. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

200. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją vartotojams, apie Centro finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, reikalingus vertinant ir priimant sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

201. Finansinių ataskaitų informacijos vartotojai yra mokesčių mokėtojai, valstybės valdžios institucijų nariai, Centro kreditoriai, tiekėjai ir pan.

202. Centras rengia žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį.

203. Centras finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais.

2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

204. Centras teikia metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

205. Centro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu. Jei išskirtinėmis aplinkybėmis pateikiamas trumpesnio nei 12 mėnesių finansinių ataskaitų rinkinys (pavyzdžiui, reorganizavimo atvejais), be finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpio Centras turi nurodyti:

205.1. finansinių ataskaitų laikotarpį;

205.2. priežastį, dėl kurios finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpis nėra 12 mėnesių;

205.3. faktą, kad tam tikrų ataskaitų (pavyzdžiui, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ir susijusių pastabų lyginamųjų sumų) negalima palyginti.

3. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO SUDARYMAS IR TEIKIMAS

3.1. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys

206. Centro metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos:

- 267.1. finansinės būklės;
- 267.2. veiklos rezultatų ;
- 206.3. pinigų srautų ;
- 206.4. grynojo turto pokyčių;
- 206.5. aiškinamasis raštas.

207. Finansinių ataskaitų privalomos formos yra reglamentuotos 2-ajame – 6-ajame VSAFAS.

208. Centro metinis finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka ir terminais.

209. Metinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

3.2. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys

210. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys – tai finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu ataskaitinis laikotarpis (kalendoriniai metai), duomenis. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas kas ketvirtį. Tarpinio ataskaitinio laikotarpio pabaiga sutampa su kalendorinių metų I, II ar III ketvirčių pabaiga.

211. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- 211.1. finansinės būklės ataskaita;
- 211.2. veiklos rezultatų ataskaitos;
- 211.3. sutrumpintas aiškinamasis raštas.

212. Tarpinių finansinių ataskaitų, išskyrus aiškinamąjį raštą, rengimui taikomi tie patys principai, reikalavimai ir formos, kaip ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniui. Sutrumpinto aiškinamojo rašto rengimo reikalavimai pateikti 23-iajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.

213. Centro tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka ir terminais.

214. Tarpinių finansinių ataskaitų, išskyrus aiškinamąjį raštą, rengimui taikomi tie patys principai, reikalavimai ir formos kaip ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniui.

215. Tarpinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

4. PAGRINDINIAI FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO SUDARYMO REIKALAVIMAI

4.1. Finansinių ataskaitų elementai ir jų vertinimas

216. Centro ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagal ekonominius kriterijus finansinėse ataskaitose grupuojami į grupes, kurios vadinamos finansinių ataskaitų elementais. Finansinių ataskaitų elementai, naudojami Centro finansinei būklei ir veiklos rezultatams įvertinti, yra tokie:

216.1. finansinės būklės ataskaitoje pateikiami elementai – turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas – apibūdina Centro finansinę būklę;

216.2. veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos - reikalingi Centro veiklos rezultatams įvertinti.

217. Finansinių ataskaitų elementai įvertinami įvairiais metodais ir jų deriniais (pavyzdžiui, įsigijimo savikaina, nuosavybės metodu, tikrąja verte, grynąja realizavimo verte ir kt.). Vertindama finansinių ataskaitų elementus, Centras vadovaujasi VSAFAS reikalavimais ir taisyklėmis, aprašytais VSAFAS ir apskaitos tvarkų aprašuose.

4.2. Pagrindiniai reikalavimai finansinių ataskaitų rinkiniui

218. Bendrieji finansinių ataskaitų rinkimo pateikimo reikalavimai nurodyti 1-ajame VSAFAS.

219. Centro finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas pagal VSAFAS. Finansinių ataskaitų rinkinio negalima apibūdinti kaip atitinkančio šiuos standartus, jeigu jis neatitinka bent vieno taikytino VSAFAS ar jo reikalavimo.

220. Nukrypimai nuo standartų neleidžiami, išskyrus tuos retus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai, viršesni nei VSAFAS, reglamentuojantys viešojo sektoriaus subjektų veiklą, nustato ką kita.

V. APSKAITOS ORGANIZAVIMAS

1. ATSAKOMYBĖ UŽ APSKAITOS ORGANIZAVIMĄ

221. Pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, už Centro apskaitos organizavimą, apskaitos dokumentų išsaugojimą ir finansinių ataskaitų rinkinio pateikimą laiku atsakingas Centro direktorius.

222. Pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą Centro vyriausiasis buhalteris atsako už Centro buhalterinių įrašų teisingumą.

223. Centro direktorius arba jo įgaliotas asmuo ir vyriausiasis buhalteris pasirašo Mokslo ir enciklopedijų leidybos Centro finansines ataskaitas.

224. Centro direktorius yra atsakingas už teisingą biudžetinių ir nebiudžetinių lėšų sąmatų sudarymą.

225. Pasikeitus Centro direktoriui, apskaitos dokumentus, apskaitos registrus ir finansinę atskaitomybę perima naujai paskirtas Centro direktorius.

226. Kiti darbuotojai, apskaitos dokumentus surašę ir pasirašę asmenys, atsako už apskaitos dokumentų surašymą laiku ir teisingai, už juose esančių duomenų tikrumą ir ūkinių operacijų teisėtumą.

227. Centro apskaitos ir kitos funkcijos, susijusios su apskaitai reikalingų duomenų gavimu, dokumentų parengimu ir įforminimu, ataskaitų sudarymu ir tvirtinimu, nustatytos pareigybių aprašymuose, Finansų kontrolės Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro taisyklėse ir Centro direktoriaus tvirtinamuose įsakymuose dėl buhalterinės apskaitos organizavimo ir finansų valdymo Centre.

2. APSKAITOS TVARKYTOJAS

228. Centras buhalterinę apskaitą organizuoja pagal teisės aktuose nustatytas buhalterinės apskaitos organizavimo taisykles.

229. Už Centro apskaitos tvarkymą atsakinga Buhalterija.

230. Už apskaitos tvarkymą atsakingiems darbuotojams vadovauja vyriausiasis buhalteris Vyriausiojo buhalterio funkcijas Centre atlieka asmuo, kuriam pavesta atlikti šias pareigas. Atsakingi darbuotojai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėmis, Buhalterinės apskaitos skyriaus nuostatais, Centre nustatyta apskaitos politika ir pareigybių aprašymais.

231. Skiriant asmenį vyriausiojo buhalterio pareigoms ir atleidžiant iš jų, pareigas perduodantis asmuo, jeigu įmanoma, turi užbaigti praėjusio ataskaitinio laikotarpio (mėnesio, ketvirčio, metų) buhalterinę apskaitą. Vyriausiojo buhalterio pareigų perdavimas ir perėmimas įforminamas aktu, kuriame nurodoma:

231.1. buhalterinių sąskaitų (tarp jų ir nebalansinių) likučiai padai apskaitos registru duomenis;

231.2. kasos inventORIZACIJOS, atliktos perdavimo (priėmimo) dieną, duomenys;

232. Centro vyriausiasis buhalteris tiesiogiai pavaldus Centro direktoriui, o buhalterinės apskaitos organizavimo ir atskaitomybės sudarymo, kontrolės vykdymo tvarkos bei metodikos

klausimais – Centro steigėjui. Dėl ligos, komandiruotės, atostogų ar kitų objektyvių priežasčių nesant vyriausiojo buhalterio, jo funkcijas atlieka vyriausiojo buhalterio pavaduotojas.

3. APSKAITOS SISTEMA

233. Apskaitai tvarkyti yra naudojama pritaikyta darbui pagal VSAFAS apskaitos sistema LABBIS, kuri sukonfigūruota taip, kad būtų galima tvarkyti Centro apskaitą remiantis teisės aktų ir šio Apskaitos vadovo reikalavimais.

234. Darbo užmokesčio paskaičiavimui naudojama apskaitos sistema BONUS.

235. Visos Centro ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami apskaitos sistemoje LABBIS pagal apskaitos dokumentus atlikimo dieną iš eilės.

236. Įrašai apskaitos registruose daromi tik pagal apskaitos dokumentus, turinčius nustatytus rekvizitus, išskyrus apskaitos dokumentus, gautus iš užsienio valstybių.

237. Kiekvieną apskaitos registrą pasirašo jį sudaręs darbuotojas ir vyriausiasis buhalteris, patikrinęs registre įrašytus duomenis.

238. Kiekvieno mėnesio pabaigoje apskaitos registruose suskaičiuojama bendra apyvarta ir apskaičiuojami sąskaitų likučiai.

239. Centre tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys ir metinių finansinių ataskaitų rinkinys yra parengiami naudojant apskaitos sistemoje LABBIS registruojamą ir kaupiamą apskaitos informaciją.

240. Visi apskaitos duomenys parodomi didžiosios knygos registre, kuri sudaroma ir spausdinama kiekvieną mėnesį.

241. Ataskaitų rinkiniai saugomi Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

3.1. Kasos operacijoms naudojami apskaitos registrai

242. Kasos operacijos, priklausomai nuo lėšų rūšies, apskaitomos kasos knygoje ir žiniaraščiuose sąskaitai.

243. Kasos knygoje, žiniaraščiuose sąskaitose registruojamos visos kasos operacijos chronologine tvarka. Kiekviename kasos knygoje, žiniaraštyje nurodomas lėšų likutis einamojo mėnesio pradžiai ir užregistravus visas operacijas, apskaičiuojamas likutis sekančio mėnesio pradžiai. Kasos knyga, žiniaraščiai sąskaitai kiekvieno mėnesio 1 dienos būklei atspausdinami.

3.2. Banko operacijoms naudojami apskaitos registrai

244. Banko operacijos, priklausomai nuo lėšų rūšies, apskaitomos žiniaraščiuose sąskaitai. Visos bankinės operacijos užfiksuojamos chronologine tvarka, naudojantis pirminiais dokumentais arba banko sąskaitų išrašais. Kiekviename žiniaraštyje sąskaitai yra nurodytas lėšų likutis einamojo mėnesio pradžiai ir užregistravus visas operacijas, apskaičiuojamas likutis sekančio mėnesio pradžiai.

3.3. Darbo užmokesčio priskaitymui naudojami apskaitos registrai

245. Centro darbuotojams darbo užmokesčio paskaičiavimas vykdomas kompiuteriniu būdu.

246. Darbo laiko apskaitos žiniaraštis pildomas kompiuteriniu būdu, Statistikos departamento prie LRV patvirtintos 2004-01-27 įsakymu Nr. 78 patvirtintos formos.

247. Atostoginiai atlyginimai, vidutinis darbuotojo darbo užmokestis apskaičiuojamas atostoginių apskaičiavimo lape, kuris pildomas kompiuteriu.

248. Prieš pervedant darbuotojams atlyginimus į nurodytas sąskaitas bankuose, sudaromas pervedimo žiniaraštis.

249. Mėnesiui pasibaigus, sudaroma darbo užmokesčio priskaitymo ir atskaitymo bendra suvestinė.

250. Visi pervedimo žiniaraščiai registruojami rankiniu būdu žurnale.

251. Darbo užmokesčio priskaitymai ir atskaitymai apskaitomi žiniaraščiuose sąskaitai, kurie kiekvieno mėnesio 1 d. būklei atspausdinami.

3.4. Atsiskaitymams su kitais debitoriais ir kreditoriais naudojami apskaitos registrai

252. Iš tiekėjų gautos PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros registruojamos „Gaunamų PVM sąskaitų – faktūrų registre“.

253. Visos Centre paslaugų gavėjams išrašytos sąskaitos faktūros yra registruojamos „Išrašomų sąskaitų faktūrų registre“.

254. Atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais apskaita vedama žiniaraščiuose sąskaitai, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais apskaitos žiniaraščiuose. Žiniaraščiai sąskaitai, atsiskaitymų žiniaraščiai, kuriuose apskaitomi debitoriai ir kreditoriai atspausdinami kiekvieno mėnesio 1 d. būklei.

3.5. Atsiskaitymams su atskaitingais asmenimis naudojami apskaitos registrai

255. Atskaitingi asmenys atsiskaitymams su buhalterija naudoja avanso ataskaitas. Mėnesiui pasibaigus avanso ataskaitos suvedamos į apskaitą. Žiniaraščiai sąskaitai mėnesiui pasibaigus atspausdinami.

3.7. Kuro nurašymui naudojami registrai

256. Vairuotojas apie tai, kur vyko tarnybiniu automobiliu, kiek nuvažiavo kilometrų, kiek degalinėje įsipylė kuro nurodo griežtos apskaitos „Lengvojo automobilio kelionės lape“ – tipinė forma Nr. 3. Išduodant vairuotojui kelionės lapus, jie yra registruojami išduodamų kelionės lapų registracijos žurnale. Mėnesiui pasibaigus, vairuotojas pateikia ūkvedžiui panaudotus kelionės lapus. Ūkvedys pagal kelionės lapus sudaro sunaudotų degalų ataskaitą.

257. Visi duomenis suvedami į kompiuterį ir atspausdinamas žiniaraštis sąskaitai ir suvestinis apyvartų žiniaraštis.

3.8. Kiti naudojami apskaitos registrai

258. Griežtos apskaitos blankai pajamuojami „Apskaitos pajamų – išlaidų knygoje“ pagal atsakingus asmenis. Panaudotus ir sugadintus griežtos apskaitos blankus atsakingi asmenys nurašo ir įformina laisvos formos nurašymo aktu.

259. Materialinių vertybių apskaita vedama pagal sąskaitas, apyvartos žiniaraščiuose sąskaitai.

260. Pagrindinėms priemonėms pildomos papildomai „Ilgalaikio turto apskaitos inventorinės kortelės“. Šios kortelės registruojamos ir įrašomos „Ilgalaikio turto sąrašė“, kuris atspausdinamas mėnesiui pasibaigus. Ilgalaikio turto apskaita vedama žiniaraščiuose sąskaitai pagal atitinkamas turto grupes.

261. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas kas mėnesį ir atspausdinamos ataskaitos „Ilgalaikio turto nusidėvėjimas už laikotarpį“ ir žiniaraščius sąskaitai.

262. Kitų debitorių ir kreditorių inventorizacija atliekama pildant suderinimo aktus laisvos formos.

263. Išdui pateiktos mokėjimo paraiškos registruojamos „Mokėjimo paraiškų registracijos žurnale“, kuris pildomas kompiuteriu ir atspausdinamas metams pasibaigus

PASTABOS

P03. Nematerialus turtas

Centras turi šias nematerialias turto grupes: programinę įrangą ir licencijas.

Informacija apie nematerialiojo turto balansinės vertės pagal grupes pasikeitimą per 2018 m. lentelė pateikta pagal 13-to standarto 1 priede nustatytą formą. 2018 m. buvo įsigytas turtas (elektroninė VLE versija ir licencijos kompiuterinėms programoms) už 18429,55 Eur.

Centro nematerialiojo turto apskaitoje nėra turto nuvertėjimo.

Nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikas neribotas, centras neturi.

Nematerialiojo turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija nėra.

Nematerialus turtas, kuris yra visiškai amortizuotas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, jo įsigijimo savikaina 33870,62 Eur.

P04. Ilgalaikis materialus turtas

Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika ataskaitiniais metais nebuvo pakeista.

Informacija apie ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pagal IMT grupes pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 12-ojo standarto 1 priede nustatytą formą.

2018-01-31 VĮ Turto bankui perduotas administracinis pastatas, kurio likutinė vertė 159489,91 Eur.

Infrastruktūros ir kiti statiniai užpajamuota stovėjimo aikštelė pagal registro duomenys 21800 EUR. Apskaitoje sausio mėn buvo užpajamuotas kitas statinys (inžinieriniai tinklai-šilumos trasa), kuris nebuvo įtrauktas į praėjusius laikotarpius 7336 Eur . Šis turtas I ketvirtyje buvo perduotas VĮ Turto bankui.

Centre IV ketvirtyje buvo įsigytas lengvaisis automobilis, kurio savikaina 11999 Eur. Transporto priemonių įsigijimo savikaina sudaro 66951,34 Eur, sukauptas nusidėvėjimas 66951,34 Eur.

Kitų mašinų ir įrengimų savikaina 9521,65 Eur, sukauptas nusidėvėjimas 9424,04 Eur. Nudėvėto, bet veikloje naudojamo turto savikaina 8995,31 Eur.

IV ketvirtyje buvo įsigytas kopijavimo aparatas už 800 Eur. Kita biuro įranga, kuri

visiškai nudėvėta, bet naudojama veikloje, įsigijimo savikaina 10598,65 Eur. Baldų, kurie visiškai nudėvėti, bet naudojami veikloje, įsigijimo savikaina 9597,05 Eur. Neatlygintinai gauta iš viešojo sektoriaus subjekto baldų, kurių įsigijimo savikaina 1815,58 Eur. Kompiuterinės įrangos buvo įsigyta už 1596,58 Eur. Kompiuterinės įrangos savikaina 32802,62 Eur, sukauptas nusidėvėjimas 21469,42 Eur. Kompiuterinė įranga, kuri visiškai nudėvėta, bet naudojama veikloje įsigijimo savikaina 10093,76 Eur.

Kitą ilgalaikį materialųjį turtą sudaro bibliotekos fondas, nuo kurio neskaičiuojamas nusidėvėjimas ir kitas ilgalaikis materialus turtas. Bibliotekos fondų įsigijimo savikaina 39345,50 Eur, kitas turtas visiškai nusidėvėtas, bet naudojamas centro veikloje, jo įsigijimo savikaina 625,58 Eur.

Materialiojo turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, užstato kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija centre nėra.

Materialiojo turto, kuris laikinai nenaudojamas centro veikloje nėra.

Materialiojo turto įsigyto pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis nėra.

Sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną neturime.

Materialiojo turto pergrupavimo iš vienos turto grupės į kitą ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo.

Centras neturi ilgalaikio materialiojo turto, priskirto prie žemės, kilnojamųjų ar nekilnojamųjų kultūros vertybių.

P08. Atsargos

Informacija apie atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 8-ojo standarto 1 priede nustatytą formą.

Medžiagų, žaliavų ir ūkinio inventoriaus likutis ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną 2291,34 Eur. Šių likutį sudaro kanceliarinių prekių ir ūkinių prekių įsigijimo savikaina 156,36 Eur, kuro įsigijimo savikaina 105,62 Eur, maisto, ūkinio inventoriaus įsigijimo savikaina 2029,36 Eur.

Nebaigtos gamybos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nėra.

Pagamintą produkciją, atsargos, skirtos parduoti 378644,75 Eur sudaro Centro išleisti leidiniai. Atsargų laikomų centro sandėlyje, likutis lygus 353914,02 Eur, o atsargos laikomos trečiųjų asmenų (pagal konsignacijos sutartis) – 24730,73 Eur.

Ūkinis inventorių ir numeruoti blankai apskaitomi nebalansinėje sąskaitoje ir suma lygi 119336,02 Eur.

Atsargų pergrupavime rodomos atsargos, pergrupuotos iš atsargų skirtų parduoti (leidiniai) į atsargas, kurios bus perduotos nemokamai ir į bibliotekos fondą.

P09. Išankstiniai apmokėjimai

Informacija apie išankstinius apmokėjimus paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai pateikta pagal 6-ojo standarto 6 priede nustatytą formą.

Išankstinius apmokėjimus tiekėjams sudaro 4525,97 Eur: už registravimą ir stendo įrengimą knygų parodoje 3289,87 Eur, už prenumeratą 339,00 Eur. Ateinančių laikotarpių sąnaudas 897,10 Eur sudaro: leidinių prenumerata 145,00 Eur, transporto priemonių draudimas 579,92 Eur, patalpų draudimas 82,18 Eur, kitos sąnaudos 90 Eur.

P10. Gautinos sumos

Informacija apie per vienus metus gautinas sumas paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai pateikta pagal 17-ojo standarto 7 priede nustatytą formą. Sukauptas gautinas sumas iš biudžeto 56239,11 Eur sudaro sukauptos finansavimo pajamos (sukaupti atostoginiai 48815,34 Eur ir skola tiekėjams 7283,77 Eur, skola atskaitingam asmeniui (komandiruojuotpinigiai) 140,00 Eur.

Kitas gautinas sumas 41,73 Eur sudaro permoka soc.draudimo įnašų..

P11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai pateikta pagal 17-ojo standarto 8 priede nustatytą formą.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai 69568,52 Eur sudaro banko sąskaitose įplaukos už parduotas prekes ir gautus išankstinius apmokėjimus 59691,40 Eur, pavedimų (paramos) lėšos 9876,59 Eur. Grynieji pinigai kasoje už parduotas prekes 0,53 Eur.

P12. Finansavimo sumos

Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 20-ojo standarto 4 priede nustatytą formą.

Informacija apie finansavimo sumų likučius ataskaitinį laikotarpio pabaigai pateikta pagal 20-ojo standarto 5 priede nustatytą formą.

Valstybės biudžeto finansavimo pajamų ir finansavimo sumų panaudojimo susidaro

skirtumas 63553,62 Eur, dėl praėjusio ataskaitinio laikotarpio išmokėtų įsipareigojimų ir sukauptų finansavimo pajamų už ataskaitinį laikotarpį nepanaudotų atostogų, komunalinių paslaugų sąnaudų, kurios buvo neapmokėtos..

Iš kitų šaltinių finansavimo pajamų sumų ir finansavimo sumų panaudojimo 1,87 Eur, dėl apmokėtų soc. draudimo įnašų už 2017 m.

P17. Trumpalaikės mokėtinos sumos

Informacija apie kai kurias mokėtinas sumas paskutinei ataskaitinio laikotarpio dienai pateikta pagal 17-ojo standarto 12 priede nustatytą formą. Sukauptas mokėtinas sumas sudaro sukauptos atostogų sąnaudas 54239,26 Eur (48815,34 Eur iš biudžeto lėšų, 5423,92 Eur pajamų įmokų lėšų).

Tiekėjams mokėtinas sumas 6800,14 Eur sudaro: degalai 99,29 Eur, civ. automobilio draudimas 249,69 Eur, ryšio paslaugos 220,84 Eur, siuntimo paslaugos 201,80 Eur atlygis centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui už nekilnojamo turto priežiūros ir komunalines paslaugas 5815,27 Eur, už lietaus nuotekas 42,96 Eur, už prekes 69,79 Eur, kitos paslaugos 100,50 Eur.

Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai 181,73 Eur sudaro: įsipareigojimai atskaitingam asmeniui (komandiruotpinigiai) 140,00 Eur ir darbo užmokestis 41,73 Eur.

Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai 5789,09 Eur sudaro: gauti išankstiniai apmokėjimai už leidinių prenumeratą ir paslaugas 956,96 Eur, mokėtinas pridėtinės vertės mokestis 2743,28 Eur ir autoriniai honorarai 2088,85 Eur.

P18. Grynasis turtas

Ankstesniųjų metų sukauptas perviršis 779349,40 Eur. Einamųjų metų sukauptas perviršis sumažėjo 356003,81 Eur, nes pajamų gauta mažiau, o sąnaudų patirta daugiau.

P21. Kitos pagrindinės veiklos pajamos ir kitos pajamos

Informacija apie pagrindinės veiklos pajamas per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 10-ojo standarto 2 priede nustatytą formą.

Informacija apie kitos veiklos pajamas ir sąnaudas per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 10-ojo standarto 3 priede nustatytą formą.

Kitas veiklos pajamas sudaro pajamos už patalpų nuomą 141,57 Eur ir pajamos iš atsargų

pardavimo 157059,22 Eur. Suteiktų paslaugų pajamos 20967,39 Eur gautos už leidinių paruošimo darbus.

P02. Pagrindinės veiklos sąnaudos

Darbo užmokesčio sąnaudos 460787,48 Eur, socialinio draudimo sąnaudos 140946,36 Eur.

Informacija apie nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas pateikta 12-ojo standarto 1 priede ir 13-ojo standarto 1 priede.

Komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudas 27867,89 Eur sudaro: sąnaudos už šiluminę energiją 12615,65 Eur, sąnaudos už elektros energiją 4463,52 Eur, sąnaudos už vandenį ir kanalizaciją 1166,68 Eur, sąnaudos už ryšių paslaugas 8123,71 Eur, už šiukšlių išvežimą ir kitas komunalines paslaugas 1498,33 Eur.

Transporto sąnaudas 6757,93 Eur sudaro: sąnaudos už sunaudotus degalus, tepalus 2596,94 Eur, automobilio draudimo sąnaudos 540,26 Eur, techninės apžiūros mokestis 41,60 Eur, automobilių remonto darbų sąnaudos 3563,38 Eur, kitos išlaidos 15,75 Eur.

Paprastojo remonto ir eksploatavimo sąnaudas 53868,93 Eur sudaro: patalpų remontui sunaudotos atsargos 5535,51 Eur ir remonto darbų paslaugos 48333,42 Eur.

Nuvertėjo sąnaudos 121879,12 Eur susidarė dėl atsargų nuvertėjimo, kurios atitiko nuvertėjimo kriterijus: atsargos nebuvo parduotos ilgiau nei 12 mėn., atsargos visiškai ar iš dalies pasenusios, sumažėjo prekės pardavimo kaina. Nurašytų sumų sąnaudas 8599,07 Eur susidarė nurašius netinkamą naudojimui ilgalaikį turtą.

Prekių sunaudojimo sąnaudas sudaro: sunaudotos atsargos įmonės veikloje 9261,11 Eur, atiduoto naudoti įstaigos reikmėms ūkinio inventoriaus sąnaudos 13197,28 Eur. Veiklos rezultatų ataskaitoje, sunaudotų ir parduotų atsargų sąnaudų ir 8-ojo VSAFAS 1 priedo atsargų sumažėjimo per ataskaitinį laikotarpį (sunaudotos veikloje) susidaro skirtumas 8132,45 Eur, nes automobiliams panaudotos kuro ir kitų atsargų sąnaudos 2596,94 Eur veiklos rezultatų ataskaitoje įtrauktos į transporto sąnaudas ir pirktos atsargos patalpų remontui sąnaudos 5535,51 Eur įtrauktos į paprastojo remonto ir eksploatavimo sąnaudas. Kiti nurašymai įtraukta suma 141477,19 Eur, tai per ataskaitinį laikotarpį parduotos nuvertėjusios atsargos (leidiniai).

Socialinių išmokų sąnaudas 800 Eur sudaro išmokėtos materialinės vienkartinės išmokos mirus artimam giminaičiui.

Finansavimo sąnaudas sudaro neatlygintinai perduotos atsargos (knygos) viešojo sektoriaus subjektams 159,32 Eur, pastatas 132738,87 Eur ir perduotos atsargos (knygos) ne viešojo sektoriaus subjektams 3253,99 Eur, įsigytos iš Centro pajamų įmokų.

Kitų paslaugų sąnaudas sudaro: autorinio atlyginimo ir soc. draudimo įmokos nuo autorinio atlyginimo 72768,08 Eur, kompiuterinių programų aptarnavimas ir konsultavimas 1765,00 Eur, už autorines teises 8378,19 Eur, dalyvavimas knygų parodoje 4915,87 Eur, siuntos paslaugos 985,52 Eur, už prenumeratą 684,24 Eur, už reklamą 175,45 Eur, banko kortelių skaitytuvo aptarnavimas 268,94 Eur, reprezentacijos sąnaudos 480,00 Eur, kasos aparato aptarnavimo mokestis 87,12 Eur, už apsaugą 254,10 Eur, vertimo paslaugos 58,79 Eur, už deratizaciją 130,30 Eur, interneto prieigos priežiūra ir palaikymas 601,45 Eur, draudimas už pastatą 244,14 Eur, signalizacijos remontas 406,08 Eur, teisinės paslaugos 450,00 Eur, VĮ Turto bankui mokamas atlygis už administracinės paskirties valstybės nekilnojamo turto valdymo ir priežiūros paslaugas 18221,84 Eur, užuojauta 187,35 Eur, persikėlimo paslaugos 9481,80 Eur, kitų paslaugų sąnaudos 4318,61 Eur.

Kitas sąnaudas sudaro banko mokesčiai 746,62 Eur, nario žalos atlyginimo sąnaudos 1143,48 Eur, nario mokestis 338,96 Eur.

Kitos veiklos sąnaudas sudaro parduotų atsargų (leidinių) savikaina 86205,48 Eur (8-ojo VSAFAS 1 priede 3.1 eilutė), netinkamų atsargų (leidinių) nurašymas 42238,28 Eur (8-ojo VSAFAS 1 priede 3.4 eilutė).

P23. Finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Informacija apie finansinės ir investicinės veiklos pajamas ir sąnaudas per ataskaitinį laikotarpį pateikta pagal 6-ojo standarto 4 priede nustatytą formą.

Veiklos nuoma, panauda

Finansinės nuomos paslaugų centras neteikia.

Centras nesinuomoja patalpų.

Pagal panaudos sutartys iš VĮ Turto banko gautos šios patalpos:

1. Administracinės paskirties pastatas (Asanavičiūtės g. 23) 1607,56 kv. m., turto vertė 91689,20 Eur.
2. Administracinės paskirties pastatas (Ukmergės g. 222) 787,16 kv. m., turto vertė 657391,38 Eur.
3. Administracinės paskirties pastatas (Geležinio Vilko g.12) 86,74 kv. m., turto vertė 7595,33 Eur.

Pagal panaudos sutartį gautos patalpos iš Užimtumo tarnybos SADM :

1. Administracinės paskirties patalpos (Pylimo g. 60) 75,59 kv. m., turto vertė 5008,91 Eur.

Kitas turtas gautas iš ne VSS (viešojo sektoriaus subjekto): banko kortelių skaitytuvas – 694,81 Eur.

Prie aiškinamojo rašto pateikti šie priedai:

1. 6-ojo VSAFAS 4, 6 priedai.
2. 7-ojo VSAFAS 7,10 priedai.
3. 8-ojo VSAFAS 1 priedas.
4. 10-ojo VSAFAS 2, 3 priedai.
5. 12-ojo VSAFAS 1 priedas.
6. 13-ojo VSAFAS 1 priedas.
7. 17-ojo VSAFAS 7, 8, 12, 13 priedai.
8. 20-ojo VSAFAS 4, 5 priedai.
9. 25-ojo VSAFAS priedas.

Direktorius

Rimantas Kareckas

Vyr. buhalterė

Rima Šameliënė

